SUOMEN YLIOPPILASKUNTIEN LIITTO
NATIONAL UNION OF UNIVERSITY STUDENTS IN FINLAND
FINLANDS STUDENTKÅRERS FÖRBUND

6.10.2017

Valtiovarainvaliokunnan asunto- ja ympäristöjaostolle

HE 106/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018
Luku 35.20 Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

## Lausunto budjettiesityksestä 2018

Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry kiittää mahdollisuudesta lausua vuoden 2018 budjettiesityksen Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen -luvusta. Kestävällä ja kohtuuhintaisella asumisella on hyvin suuri merkitys opiskelijoiden toimeentulon ja hyvinvoinnin kannalta.

## Yleistä

Jokaisella ihmisellä tulee olla oikeus kohtuuhintaiseen ja laadukkaaseen kotiin. Valitettavasti tällä hetkellä suurissa kaupungeissa, varsinkin pääkaupunkiseudulla, asunnoista on kova kilpailu ja hinnat karkaavat pienituloisten ulottumattomiin. Budjettiesityksessä ensi vuonna rakennettavien uusien asuntojen määräksi arvioidaan 34 000. Määrä ei ole riittävä vastaamaan asuntopulaan. Kohtuuhintaisten asuntojen riittävyys koko maassa on keskeinen kysymys myös opiskelijoiden kannalta, sillä vain 27 prosenttia opiskelijoista asuu opiskelija-asunnoissa (Opiskelijatutkimus 2010 ja 2014). SYL kannustaa valtiota kunnianhimoisiin toimiin, jotka tukevat uusien asuntojen rakentamista.

## Opiskelija-asunnot ja erityisryhmien investointiavustus

Erityisryhmien investointiavustus on opiskelija-asuntojen rakentamisen kannalta ensiarvoisen tärkeä mahdollistaja – ovathan opiskelija-asuntojen rakennuttajat yleishyödyllisiä toimijoita. Vuoden 2018 budjetissa investointiavustuksen myöntövaltuutta esitetään vähennettäväksi vuoteen 2017 verrattuna 25 miljoonalla eurolla (130 miljoonasta 105 miljoonaan).

Myöntövaltuusvähennyksestä huolimatta on varmistettava, että opiskelija-asuntokohteille riittää avustusta. Suomen opiskelija-asunnot SOA ry on arvioinut, että opiskelija-asuntokohteiden avustustarve vuonna 2018 on vähintään 20 miljoonaa euroa. Mikäli muihin tukiluokkiin kuuluvien erityisryhmien asuntorakentaminen kasvaa merkittävästi tästä vuodesta, esitetty 105 miljoonaa euroa on liian vähän. SYL toivoo, että myönnettyjen investointiavustusten määrää seurataan tarkoin ja mikäli myöntövaltuus on osoittautumassa liian pieneksi, sitä kasvatetaan lisätalousarvioissa. Kestävän asumispolitiikan kannalta on tärkeää, että erityisryhmien asuntokohteiden rakentamisedellytykset turvataan eikä eri erityisryhmiä laiteta kilpailemaan keskenään avustuksesta.

Opiskelija-asuntokohteiden tukemisessa siirrytään vuonna 2018 ympärivuotiseen jatkuvaan hakuun aiemman vuosittaisen haun sijaan. Muutoksen tavoitteena on helpottaa ja lisätä opiskelija-asuntojen rakentamista, ja myös tämä uudistus on tärkeä ottaa huomioon arvioitaessa investointiavustuksen myöntövaltuuden riittävyyttä.

Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry
Lapinrinne 2, 00180 Helsinki
sähköposti: syl@syl.fi
syl.fi

SYL näkee, että pitkäjänteisen asuntopolitiikan kannalta opiskelija-asuntokohteiden investointiavustusprosentti tulisi nostaa 20:een. Tämä lisäisi opiskelija-asuntojen määrää, mikä parantaisi opiskelijoiden toimeentuloa ja helpottaisi yleisiä asuntomarkkinoita. Valtion tuen ja opiskelija-asuntojen rakennuttajien yleishyödyllisen aseman vuoksi opiskelija-asuntojen vuokrat ovat markkinaehtoisia vuokria matalammat. Asuminen on opiskelijoiden suurin menoerä ja asumiseen kuluu selvästi yli puolet opiskelijoiden tuloista. Keskimäärin asumiseen käytetään 530 euroa kuussa (Opiskelijabarometri 2014) ja yksinasuvan opiskelijan mediaanitulot ovat 800 euroa kuussa (Eurostudent V 2012–2015). Investointiavustuksen korottaminen näkyisi pitkällä aikavälillä opiskelijoiden pienempinä vuokramenoina, mikä taas vähentäisi asumistuen tarvetta. Opiskelija-asuntojen nykyistä suurempi määrä helpottaisi myös suurten kaupunkien asuntopulaa, kun harvemmat opiskelijat etsisivät itselleen asuntoa vapailta vuokramarkkinoilta. Investointiavustusprosentin nostoon tarvittaisiin arviolta noin 20 miljoonan euron lisäys avustuksen myöntövaltuuteen.

## Lopuksi

Opiskelijoiden asumislisä lakkautettiin ja opiskelijat siirrettiin yleisen asumistuen piiriin 1.8.2017 alkaen. Tämä on SYL:n mielestä kannatettava uudistus, koska yleinen asumistuki vastaa paremmin todellisia asumiskustannuksia kuin opintotuen asumislisä. Parhaillaan lausuntokierroksella oleva hallituksen esitys (STM/3629/2017) yleisen asumistuen muutoksista heikentäisi kuitenkin edullisimpien asumismuotojen kannattavuutta ja houkuttelevuutta ja olisi yleisen asumispolitiikan kannalta epätoivottava uudistus.

Hallituksen esityksessä ehdotettu osa-asunnon normi kohdistuisi pitkälti opiskelijoihin ja nuoriin pienituloisiin työssäkäyviin heidän asumiskäyttäytymisensä vuoksi. Osa-asunnon normi leikkaisi asumistukea jopa 20 % kimppakämpissä ja alle 20 neliön asunnoissa asuvilta. Opiskelija-asuntosäätiöiden soluasuntojen kysyntä on ollut laskussa jo pitkään ja yleiseen asumistukeen siirtymisen myötä myös kimppa-asuminen näyttäytyy etuuksien kannalta riskialttiilta asumismuodolta. Osa-asunnon normi heikentäisi edullisimpien asumismuotojen suosiota opiskelijoiden keskuudessa ja ohjaisi opiskelijoita nykyistäkin enemmän hakeutumaan yksiöihin ja pieniin kaksioihin. Tämä lisäisi kilpailua asuntomarkkinoilla, asuntopulaa ja lisäksi kasvattaisi asumistukimenoja. Uudistusta ei voi perustella sen paremmin kestävän asumispolitiikan kuin sosiaaliturvankaan kannalta.

SYL toivoo, että valtiovarainvaliokunnan asunto- ja ympäristöjaosto ottaa edellä mainitut seikat huomioon.

Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry

Riina Lumme
puheenjohtaja

Eero Manninen
pääsihteeri

Lisätietoa:

Jani Sillanpää, hallituksen jäsen (jani.sillanpaa@syl.fi, 044 906 5002)

Sini Terävä, sosiaalipolitiikan asiantuntija (sini.terava@syl.fi, 041 515 2226)